

International Organization for Migration (IOM)
The UN Migration Agency

Warszawa, dn. 14 lutego 2017 r.

MSWiA

AAC416107

Sz. P. Mariusz Błaszczak
Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji
ul. Stefana Batorego 5
02-591 Warszawa

Szanowny Panie Ministrze,

W odpowiedzi na skierowaną do Międzynarodowej Organizacji ds. Migracji prośbę o przedstawienie uwag do projektu ustawy o zmianie ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i niektórych innych ustaw pozwalamy sobie załączyć nasze spostrzeżenia i sugestie dotyczące procedowanej ustawy i przyjętych w niej rozwiązań.

Zarazem pragniemy również podziękować za obdarzenie nas zaufaniem i uwzględnienie naszych rekomendacji w materii migracyjnej niezwykle istotnej z punktu widzenia Polski, jak i całej społeczności międzynarodowej.

*z poważaniem
Marek Rutkiewicz*

Do wiadomości:

1. Sebastian Chwałek
Podsekretarz Stanu
Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji

Departament Prawny

Wpłynęło dn. 15 LUT 2017

Nr. Rkp 27067/M

IOM Warsaw

ul. Mariensztat 8, 00-302 Warszawa, Poland

Tel.: + 48 22 53 89 103, Fax: + 48 22 53 89 140, www.iom.pl

5389140

**SUGESTIE DOTYCZĄCE PROJEKTU USTAWY O ZMIANIE USTAWY O
UDZIELANIU CUDZOZIEMCOM OCHRONY NA TERYTORIUM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ.**

Proponowana nowelizacja wprowadza listy bezpiecznych krajów pochodzenia cudzoziemców oraz bezpiecznych krajów trzecich, które będą stosowane w postępowaniu o udzielenie ochrony międzynarodowej. Należy jednakże w tym wypadku rozważyć, czy w obliczu niezwykle dynamicznej sytuacji międzynarodowej nie warto byłoby przyjąć, aby taka lista była ustalana w okresach częstszych niż co 2 lata, a także aby przepisy dopuszczały możliwość aktualizowania tej listy także w obliczu gwałtownych wydarzeń, mogących wpłynąć na bezpieczeństwo cudzoziemców w krajach dotychczas uważanych za bezpieczne.

Wobec wprowadzenia trybu granicznego w procedurze ubiegania się o ochronę międzynarodową pragniemy zwrócić uwagę, że detencja winna być traktowana jako środek ostateczny. Ponadto naszym zdaniem pewne zapisy mogą spowodować w przyszłości trudności dotyczące przebiegu procedury ubiegania się o ochronę międzynarodową. Szczególnie nieostre wydają się tu zapisy dotyczące porzucenia lub zniszczenia „prawdopodobnie w złej wierze” dokumentów podróży czy tożsamości – otóż wątpliwości budzi niedookreślenie, jaki organ w praktyce i w jaki sposób dokona oceny – czy dokumenty zostały porzucone, zniszczone „prawdopodobnie w złej wierze”. Jak zbadać „prawdopodobnie złą wiarę”, w oparciu o jakie przesłanki, jakimi środkami? Tak nieprecyzyjne, nieostre rozwiązania mogą stanowić podstawę do dyskrecjonalnego nie przyjmowania wniosków w trybie niegranicznym od osób, które po prostu dokumentów tożsamości czy podróży nie posiadają.

Zastanawia także orzekanie w każdym wypadku o zakazie ponownego wjazdu po negatywnym zakończeniu postępowania uchodźczego, zwłaszcza wobec wprowadzenia trybu granicznego dla osób chcących ubiegać się o ponownie o ochronę międzynarodową. Sugerowalibyśmy rozważyć ograniczenie orzekania o zakazie wjazdu do osób stanowiących zagrożenie dla bezpieczeństwa i porządku publicznego, zwłaszcza że przewidziana procedura cofania zakazu wjazdu, po wyjeździe z Polski może się okazać dla wielu cudzoziemców nieosiągalna i iluzoryczna.

W odniesieniu do nowelizacji przepisów regulujących pomoc w dobrowolnym powrocie z aprobatą przyjmujemy rozszerzenie kategorii cudzoziemców, którym może zostać udzielona pomoc. Jednocześnie niektóre zmiany budzą nasze wątpliwości.

5389140

Od ponad 11 lat program pomocy w dobrowolnym powrocie realizowany jest na mocy Porozumienia między Ministrem Spraw Wewnętrznych i Administracji a Międzynarodową Organizacją do Spraw Migracji w sprawie współpracy w zakresie dobrowolnych powrotów cudzoziemców opuszczających terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. W tym okresie IOM udzieliła pomocy w dobrowolnym powrocie ok. 12 000 cudzoziemców, którzy powrócili do ponad pięćdziesięciu krajów. Na podstawie dotychczasowych doświadczeń obawiamy się, że niektóre z proponowanych w projekcie nowelizacji rozwiązań mogą zmniejszyć efektywność systemu pomocy w dobrowolnym powrocie, a także wydłużyć sam proces udzielania pomocy. Uniemożliwią udzielenie cudzoziemcom pomocy (m.in. art. 334a) niezwłocznie po złożeniu przez nich wniosku, co jest szczególnie istotne w przypadku osób pozbawionych środków do utrzymania w Polsce. Wykluczają one także możliwość udzielenia pomocy w dobrowolnym powrocie częściej niż raz na dwa lata dzieciom cudzoziemskim przebywającym w Polsce bez opieki. W odniesieniu do Art.334 ustęp 1 pragniemy zauważyć, że proponowane zapisy mogą implikować istnienie monopolu Straży Granicznej na organizację pomocy w dobrowolnym powrocie i sugerujemy zmianę proponowanego brzmienia na następujący "Cudzoziemiec może skorzystać z pomocy w dobrowolnym powrocie zapewnianej przez Komendanta Głównego Straży Granicznej". Jednocześnie wnosimy o zmianę proponowanego ustępu 8 na następujący: „Komendant Straży Granicznej może zlecić organizację pomocy w dobrowolnym powrocie podmiotowi, do którego statutowych obowiązków należy organizacja pomocy w dobrowolnym powrocie, w tym organizacjom międzynarodowym na podstawie umów międzynarodowych.”